

LAİKLİK VE DİN

1. Dinin bireyi esas almasında insana ait aşağıda verilen özelliklerden hangisi diğerlerinden sonra gelir?

- A) İradî davranabilmesi
- B) İnanma ihtiyacı olması
- C) Sorumluluk sahibi olması
- D) Sözel iletişim kurabilmesi
- E) Akıl yetisine sahip olması

2. • İnsanın anlam arayışı ile ilgili sorularına verilen cevaplar insanı tatmin edecek tutarlılıkta olmalıdır.
• Tek tek insanların ahlakının güzelleşmesi toplumda iyilik ve güzelliklerin artmasını sağlar.
• İnsan, kendine has özellikleri ile diğer varlıklar üstün bir konumda bulunmaktadır.
• İnsan bir kültür içinde doğan ama aynı zamanda o kültürü değiştirip dönüştüren bir varlıktır.

Bu tespitlerin tamamı aşağıdakilerden hangisinin gerekçesini oluşturur?

- A) Dinin bireyi esas almasına
- B) Topluma karşı bireyin korunmasına
- C) İnsanın dilediği gibi yaşayabilmesine
- D) İnsanların mutlaka yönlendirilmesine
- E) Diğer varlıkların insanın emrine verilmesine

3. Laiklik, öncelikle aklın ve düşüncenin özgürlüğünü garanti altına almayı amaçlamaktadır. Bu özgür düşünce ise insanları, fanatik düşünüş ve peşin hükümlülük, gereksiz telkinlerden kurtarmayı hedeflemiştir. Bu bağlamda laiklik, bireylerin dini inanç ve özgürlüğünü sağladığı gibi aynı zamanda özgür bir vicdanı korumayı da hedef edinen bir sistemdir denilebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi laiklikle çelişen bir durumdur?

- A) Ön yargılardan uzak olma
- B) Farklılıklara saygının artması
- C) Batıl inançların yaygınlaşması
- D) İbadet hürriyetinin hakim olması
- E) Toplumsal huzur ve güven ortamının oluşması

4. Aşağıdaki olaylardan hangisi laikliğin ortaya çıkış süreciyle ilişkilendirilemez?

- A) Avrupa'da, kilisenin dini bir otorite olarak halka baskı uygulaması
- B) Nikah akitlerinin kiliselerde papazlar tarafından gerçekleştirilmesi
- C) 18. yy.da papazların cumhuriyete bağlılık yemini etmekle mükellef tutulmaları
- D) Avrupa'da güçlü siyasi iktidarların ortaya çıkması ile papa-imparator mücadeleleri
- E) Kilisenin kendi görüşleri dışında gelişen bilimsel bulgulara karşı sert müdahalelerde bulunması

5. Her birey istediğini düşünmek, istediğine inanmak, kendine mahsus siyasi bir fikre malik olmak, mensup olduğu bir dinin icaplarını yapmak veya yapmamak hak ve hürriyetine maliktir. Kimsenin fikrine ve vicdanına hâkim olunamaz. Vicdan hürriyeti, mutlak ve taarruz edilemez, ferdin tabii haklarının en mühimlerinden tanınmalıdır.

Atatürk'ün bu sözü aşağıdaki ilkelerin hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Laiklik
- B) İnkılapçılık
- C) Milliyetçilik
- D) Devletçilik
- E) Cumhuriyetçilik

6. • Laiklik sadece din ile devlet işlerinin birbirinden ayrılması demek değildir. Tüm vatandaşların vicdan, ibadet ve din özgürlüğü de demektir.
• Laiklik prensibinde ısrar ediyoruz. Çünkü millî iradenin, insanlığa mal olmuş değerlerin belki de en mukaddesi (kutsal) olan din hürriyeti ancak laiklik prensibine bağlanmakla korunabilir. (M. Kemal ATATÜRK)

Bu sözlerden laiklikle ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşamaz?

- A) Tek amacı din özgürlüğünü korumaktır.
- B) İnanç tercihleri koruma altına alınmalıdır.
- C) Bireysel boyutu gözden kaçırılmamalıdır.
- D) Dinî tercihleri güvence altına almanın yoludur.
- E) Toplumsal yönünde din ve vicdan özgürlüğü öne çıkmaktadır.

LAİKLİK VE DİN

7. Aşağıdakilerden hangisi laikliğin ortaya çıkışını hazırlayan gelişmelerden biri değildir?

- A) 18. yy.da liberalizm anlayışının ortaya çıkması
- B) Martin Luther'in kilise otoritesine baş kaldırması
- C) 1739 Fransız Devrimi'yle kilise otoritesinin son bulması
- D) Değişen ve gelişen ticari ilişkiler sayesinde Avrupa kentlerinin zenginleşmesi
- E) Fransız Parlamentosunun din ve devlet işlerini ayıran kanunu kabul etmesi

8. Din, insanın günlük hayatındaki davranışlarına yön veren bir faktördür. İnsanın inanç, tutum ve davranışlarına bir temel oluştururken diğer var olanlarla ilişkilerini, ahlaki davranış ve değer yagılarını da büyük ölçüde şekillendirir. Çünkü din, insanın düşünce, duygu, irade, vicdan ve davranış gibi bütün bütün bir hayatına hitap eder.

Bu parçaya göre din ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

- A) Vicdani bir karardır.
- B) Ahlakın tek kaynağıdır.
- C) İnsanı esas almaktadır.
- D) Belli pratiklerden oluşur.
- E) İnsanın aklına hitap eder.

9. Laik sistem içinde dinî inanç kişisel bir tercih olarak kabul edildiği için bir inancın tüm toplum için geçerli bir duruma getirmeye yönelik her eylem din özgürlüğünün kötüye kullanılması anlamına gelmektedir. Bu açıdan laik devlet, dinî inanç karşısında tarafsızlığını koruyarak vatandaşlarının dinî tercihlerini özgürce yaşayacakları bir sosyal ortamı sağlamalıdır.

Bu parçada laiklikle vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En iyi yönetim modeli olduğu
- B) Ülkelerin refahına katkıda bulunduğu
- C) Din ve vicdan özgürlüğünü güvenceye aldığı
- D) Bütün devletler tarafından benimsenmesi gerektiği
- E) Dinî inançların birbirlerine üstünlüklerini tanıması gerektiği

10. Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. Anayasanın 14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz. (T.C. Anayasası 24. Madde)

Burada belirtilen husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dini düşüncelerin açıklanmaması gerektiğini
- B) Türkiye'de farklı inanç ve düşüncelerin varlığını
- C) Türkiye'de yaşayanların dininin İslam olduğunu
- D) İnanç özgürlüğünün anayasa ile korunduğunu
- E) Dini ayin ve törenlerin devletin kontrolünde olduğunu

11. Din vardır ve lâzımdır. Temeli çok sağlam bir dinimiz var. Malzemesi iyi; fakat bina, uzun asırlardır ihmale uğramış. Harçlar döküldükçe yeni harç yapıp binayı takviye etmek lüzumu hissedilmemiş. Aksine olarak birçok yabancı unsur -tefsirler, hurafeler- binayı daha fazla hırpalamış.

Atatürk, din ile ilgili bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisine dikkat çekmektedir?

- A) Dini tören ve ayinlerin önemine
- B) Dinin aslından uzaklaştırılmasına
- C) Dinin muhteviyatına ve kaynaklarına
- D) Din adamlarının yapması gereken işlere
- E) Din ve vicdan özgürlüğünün nasıl sağlanacağına

12. Orta Çağda kilise kendini âdeta Tanrı yerine koyuyordu. Kilisenin öğretilerine karşı çıkanlar sanki Tanrı'nın iradesine karşı çıkmışçasına sapık ve günahkâr sayılıyordu. Bu dönemde kilise istediği gibi savaş çıkarıyor, savaşları kutsal sayıyor ve insanları bu savaşlara katılmaya teşvik ediyordu. Pek çok insanın ölmesine veya yaralanmasına neden olan bu savaşlar, insanların kilisenin uygulamalarına karşı çıkmasına neden olmuştur. Böylece toplumda, kiliseye ve din adamlarının aldığı kararlara karşı gittikçe artan bir karşı tavır gelişmiştir.

Bu parçaya göre insanlar ile kilise arasındaki problemlerin kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Din adamlarının yanlış dini uygulamaları
- B) Kilisenin gücünün çok fazla artması
- C) Tanrı inancının yavaş yavaş azalması
- D) Ortaçağda meydana gelen bilimsel gelişmeler
- E) Savaşların insanları ekonomik olarak zorlaması

MEB 2016 - 2017